XIII. ARCHEOLOGINĖS MEDŽIAGOS TYRIMAI

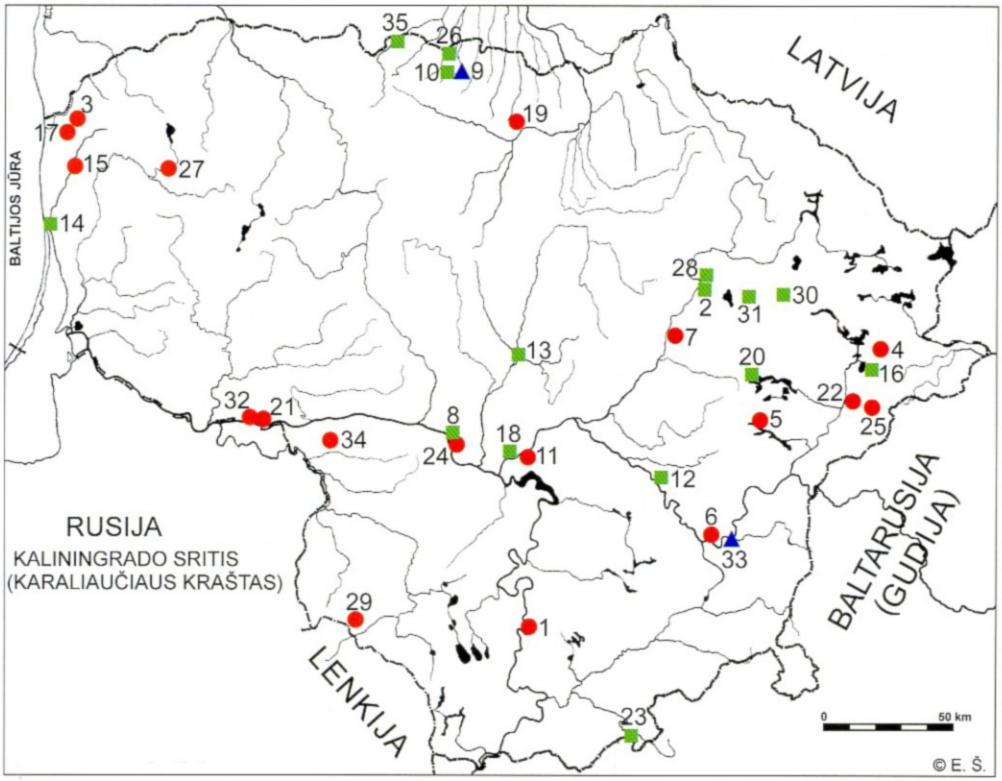

100 pav. Archeologinės medžiagos tyrimai: ● – žmonių kaulai, ■ – gyvūnų kaulai, ▲ – žmonių ir gyvūnų kaulai.

Fig. 100. Analyses of the archaeological materials: ● – human bones, ■ – animal bones, ▲ – human and animal bones.

1 – Alytus, 2 – Anykščiai, 3 –Auksūdis III, 4 – Ažušilė, 5 – Dubingiai, 6 – Gudeliai (Lenkiškės), 7 – Jakšiškis, 8 – Jaučakiai, 9 – Joniškis, 10 – Kalnelis, 11 – Karmėlava, 12 – Kernavė, 13 – Kėdainiai, 14 – Klaipėda, 15 – Kretinga, 16 – Kretuonas 1, 17 – Lazdininkai, 18 – Lentainiai, 19 – Linkuva, 20 – Luokesai II, 21 – Naudvaris, 22 – Paduobė (Šaltaliūnė) III, 23 – Paramėlis 3C, 24 – Paštuva, 25 – Peršaukštis (Kasčiukai), 26 – Platoniai, 27 – Plungė, 28 – Šeimyniškėliai, 29 – Trempiniai, 30 – Utena, 31 – Vaitkūnai, 32 – Viešvilė, 33 – Vilnius, 34 – Voveriai, 35 – Žagarė.

PRELIMINARŪS OSTEOLOGINĖS MEDŽIAGOS TYRIMŲ REZULTATAI

Linas DAUGNORA, Giedrė PILIČIAUSKIENĖ, Vida DAUGNORIENĖ, Snieguolė VELIČKAITĖ, Rasa TRAINIENĖ, Jurgita BAUBLIENĖ

2004 m. LVA osteologijos laboratorijoje prie Anatomijos ir fiziologijos katedros buvo ištirta daugiau kaip 4500 gyvūnų kaulų ir jų fragmentų iš įvairių bei įvairialaikių kasinėtų archeologinių objektų. Ši archeologinių ekspedicijų metu aptikta kaulinė medžiaga saugoma LVA osteologijos laboratorijos saugyklose. Žemiau pateikiama trumpa ištirtosios kaulinės medžiagos analizė.

AKMENS IR BRONZOS AMŽIAI

1980 m.

Kretuono 1B gyvenvietė-kapinynas (Švenčionių r., A. Girininko tyrinėjimai).

Kapas 4. Rasti 27 kaulai ir jų fragmentai: tauro / stumbro dantis, briedžio plaštakos fragmentas, krūtinės slankstelio fragmentas ir 2 kulno kaulai, tauriojo elnio pirštakaulis ir dantis, stirnos petikaulio fragmentas, lokio plaštakos kaulas ir pirštakaulis, šerno / kiaulės dantis, bebro krūtinės slankstelis ir dantis. Nepavyko identifikuoti 12 vamzdinių kaulų fragmentų.

2003 m.

Luokesų polinė gyvenvietė II (Molėtų r., Z. Baubonio tyrinėjimai).

0–10 cm gylis, paršelio pieninis krūminis dantis.

Paramėlio 3C gyvenvietė (Varėnos r., T. Ostrausko tyrinėjimai)

Iškasti 387 smulkūs kaulų fragmentai, iš kurių pavyko nustatyti tik 2: šuns (?) antrojo pirštakaulio fragmentą ir lokio pirštakaulio fragmentą.

2004 m.

Luokesų polinė gyvenvietė II (Molėtų r., Z. Baubonio tyrinėjimai).

Ištirta 12 kaulų fragmentų: galvijo pirštakaulis (proksimalinė epifizė atitrūkusi, amžius 18–24 mėn.), atitrūkusi blauzdikaulio distalinė epifizė (MIS–2), paršelio viršutinio krūminio danties fragmentas, viršutinio žandikaulio ir krūminio danties fragmentas (MIS–1). Vamzdinio kaulo 1 degintas ir 2 nedeginti fragmentai, nenustatyti 5 smulkūs fragmentai.

GYVENVIETĖS IR PILIAKALNIAI

1995 m.

Šeimyniškėlių piliakalnis (Anykščių r., G. Zabielos tyrinėjimai).

Plotas 14 (XIII–XIV a.). Iškasti 233 kaulai ir jų fragmentai. Iš jų nustatyta 165. Daugiausiai iškasta galvijui (81, MIS–8) ir kiaulei (44, MIS–5) priklausančių kaulų. Taip pat rasta avies / ožkos (MIS–3) bei pavienių arklio, tauro, briedžio bei ūdros kaulų.

2003 m.

Kalnelio piliakalnio papėdės gyvenvietė (Joniškio r., E. Vasiliausko tyrinėjimai).

Ramybės g. 2

Šurfas 2, P dalis, 50–70 cm, juodžemis. Kiaulės apatinio žandikaulio, dubens kaulo fragmentas (MIS–1).

Šurfas 3, amatininko dirbtuvės, 0,1–0,4 m. Iš 12 kaulų fragmentų 4 vnt. priskirti galvijui (MIS–1), po 1 kiaulei, aviai / ožkai ir briedžiui. 5 smulkių kaulų fragmentų konkrečiai gyvūno rūšiai priskirti nepavyko.

Papėdės gyvenvietė. Galvijo pėda.

Ramybės g. 3

Šurfas 1, 0,1–0,3–0,35 m. 4 kiaulės kaulų fragmentai (MIS–1), briedžio pirštakaulis. 5 smulkių kaulų fragmentų konkrečiai gyvūno rūšiai priskirti nepavyko.

Šeimyniškėlių piliakalnis (Anykščių r., G. Zabielos tyrinėjimai).

Plotas 50, duobė Š O3 P 50 1–2 D. Iš 21 kaulo fragmento galvijui priskirta 12 (MIS–1), aviai / ožkai – 2 (MIS–1) ir briedžiui 7 kaulų fragmentai (MIS–1).

Š O3 P 43 6 G. Iš 45 kaulų fragmentų 7 buvo priskirti galvijams (MIS–2), avims / ožkoms – 4 (MIS–2), 3 kaulų fragmentai priskirti arkliui (MIS–1), po 1 – briedžiui ir kiaulei. Dar 29 smulkių kaulų fragmentų priskirti konkrečiai gyvūno rūšiai nepavyko.

2004 m.

Jaučakių piliakalnio papėdės gyvenvietė (Kauno r., A. Vaškelio tyrinėjimai).

Duobė 1. Iš 12 kaulų fragmentų galvijui priklausė 6 (MIS–1), arkliui – 1 (degęs pirštakaulis). Dar 5 smulkių fragmentų nustatyti nepavyko.

Duobė 4. Iš 11 ištirtų kaulų 5 buvo galvijo (tarp jų dubens kaulo gūžduobė su sąnario uždegimo požymiais; MIS–1), 1 apatinio žandikaulio fragmentas priklausė kiaulei, dar 5 smulkių fragmentų nustatyti nepavyko.

Duobė 5. 2 galvijo kaulų fragmentai (MIS–1).

Duobė 7. Iš 5 kaulų 1 buvo galvijo, 2 – avies / ožkos (MIS–1), po 1 priklausė arkliui ir kiaulei.

Duobė 10. Iš 5 kaulų ir dantų fragmentų po 2 buvo galvijo (MIS–1) ir kiaulės (MIS–1), 1 – jauno arklio.

Duobė 11. Iš 13 kaulų ir dantų fragmentų galvijo buvo 5 (MIS–1), avies / ožkos 2 (MIS–1), kiaulės 4 (MIS–2). Taip pat rastas briedžio (?) rago fragmentas ir smulkus nenustatytos rūšies kaukolės fragmentas.

Duobė 13. Iš 8 kaulų fragmentų 5 priklausė galvijui (MIS–2), 1 šonkaulio fragmentas su pjaustymo žymėmis priskirtas kiaulei. Smulkių kaukolės ir vamzdinio kaulo dalių nepavyko priskirti konkrečiai gyvūno rūšiai.

Duobė 15. Iš 5 kaulų fragmentų 1 priklausė galvijui, 1 (apatinis žandikaulis) 2–2,5 m. arkliui, 1 (pirmojo kaklo slankstelio fragmentas) meškai (?). 2 smulkių fragmentų nustatyti nepavyko.

Duobė 17. Iš 10 ištirtų kaulų fragmentų 4 buvo galvijo (MIS–1), po 1 – avies / ožkos ir kiaulės. Taip pat rasti 2 šonkaulių ir 2 smulkūs kaulų fragmentai.

Duobė 18. Tarp 3 kaulų buvo šonkaulio dalis ir po 1 galvijo ir kiaulės kaulo fragmentą.

Duobė 20. Rastas kiaulės alkūnkaulis.

Duobė 22. Iš 14 kaulų ir dantų fragmentų po 2 buvo galvijo (MIS–1) ir kiaulės, taip pat rastas avies / ožkos pirštakaulis, 3 arklio kaulai ir 6 nenustatyti kaulų fragmentai.

Duobė 23. Iš 5 kaulų fragmentų 2 nustatyti nepavyko, 2 šonkaulių fragmentai priskirti aviai / ožkai, šlaunikaulio fragmentas – 24–30 mėn. kiaulei.

Duobė 24. Iš 6 fragmentų po 2 buvo galvijo (MIS–1) ir kiaulės (MIS–1), dar 2 smulkių fragmentų nustatyti nepavyko.

Kalnelio senovės gyvenvietė (Joniškio r., E. Vasiliausko tyrinėjimai).

Šurfas 7, 40 cm, R šurfo dalis. Rasti: briedžio viršutinio žandikaulio fragmentas, šerno apatinio žandikaulio fragmentas ir nenustatytos rūšies 9 smulkūs kaulų fragmentai.

35–42 cm, ŠV kampas. Iš 9 rastųjų galvijui priklausė 2 kaulų fragmentai (MIS–1), kiaulei 1, dar 6 smulkių kaulų fragmentų rūšis nebuvo nustatyta.

35 cm, iš 78 rastų kaulų ir jų fragmentų galvijui priskirti 8 (MIS–1), 7 kiaulei (MIS–1),

1 taurui / stumbrui, 2 stirnai (MIS–1), 2 elniui 2 (MIS–1), 58 smulkių kaulų fragmentų rūšis nenustatyta.

Šurfas 9, armuo, 10–20 cm. Rastas kiaulės apatinio žandikaulio ir nenustatytos rūšies smulkus kaulo fragmentas.

Šurfas 13. Iš 41 kaulo fragmento galvijui priskirti 4 vnt. (MIS–1), aviai / ožkai – 1, arkliui – 3 vnt. (MIS–1), briedžiui – taip pat 3 vnt. (MIS–1), lokiui – 2 kaulų fragmentai (MIS–1). 28 smulkių kaulų fragmentų gyvūno rūšies nustatyti nepavyko.

Šurfas 14, 50 cm. Iš 10 kaulų ir jų fragmentų galvijui priskirti 2 vnt. (MIS–1), kiaulei – 3 vnt. (MIS–1), arkliui ir briedžiui – po 1 kaulo fragmentą. Taip pat pasitaikė 2 mėsėdžio gyvūno slanksteliai bei nenustatyto gyvūno šonkaulio fragmentas.

V kampas, V sienelė, 60 cm. Nustatyti 3 galvijo (MIS–1) ir 1 kiaulės kaulo fragmentas.

Iki 37–47 cm. Iš 34 kaulų ir jų fragmentų galvijui priskirti 6 vnt. (MIS–1), aviai / ožkai – 2 vnt. (MIS–1), kiaulei / šernui – 3 vnt. (MIS–1), arkliui ir briedžiui po 1, bebrui – 2 kaulai (MIS–1). Dar 20 smulkių kaulų fragmentų gyvūno rūšies nustatyti nepavyko.

Šurfas 15, 60–70 cm gylis. Rastas galvijo dantis.

Šurfas 16, kv. A–B 3–4, iki 30 cm. Iš 27 kaulų ir dantų fragmentų galvijui priskirti 6 vnt. (MIS–1), po 1 dantį priklausė aviai / ožkai, arkliui ir mėsėdžiui gyvūnui. Dar 22 smulkių įvairių kaulų fragmentų konkrečiai gyvūno rūšiai priskirti nepavyko.

Kv. A–B 1–2, 35–40 cm. Iš 24 kaulų fragmentų galvijui priklausė 1 vnt., kiaulei – 2 vnt. (MIS–1), briedžiui – 5 vnt. (MIS–1). Dar 16 smulkių įvairių kaulų fragmentų konkrečiai gyvūno rūšiai priskirti nepavyko.

Kv. A–B 3–4. Iš 38 kaulų bei jų fragmentų galvijui buvo priskirti 3 vnt. (MIS–1), 1 kaulas buvo avies / ožkos, 2 kaulų fragmentai priklausė 2 kiaulėms, arkliui priskirtos 3 kaulų dalys (MIS–1), dalis slankstelio priskirta taurui / stumbrui. 18 smulkių kaulų fragmentų gyvūno rūšies nustatyti nepavyko.

Kv. A–B 3–4, iki 30 cm. Iš 18 kaulų fragmentų 3 buvo galvijo (MIS–1), po 1 – avies / ožkos bei šuns, 3 fragmentai priklausė briedžiui, 12 smulkių kaulų fragmentų nustatyti nepavyko.

Kv. A–B 3–4 35–45 cm. Iš 58 ištirtų kaulų fragmentų galvijui priskirti 4 vnt. (MIS–1), aviai / ožkai ir kiaulei – po 3 vnt. (po 1 individą), arkliui – 6 vnt. (MIS–1), briedžiui ir stirnai – po 4 vnt. (po 1 individą). Taip pat pasitaikė lokio petikaulis ir 33 smulkūs kaulų fragmentai, kurių nepavyko priskirti konkrečiai gyvūno rūšiai.

Šurfas17, 24–47 cm. Nenustatytos rūšies 6 smulkūs kaulų fragmentai.

Šurfas 19, iki 30 cm. Nenustatytos rūšies 3 smulkūs kaulų fragmentai.

Šurfas 27, 24–47 cm. Nenustatytos rūšies 2 šonkaulių fragmentai.

Šurfas 28, 10–30 cm. Kiaulės alkūnkaulis.

Šurfas ?, 32 cm, IX(?) a., perkasimas. Arklio dantis ir nenustatytos rūšies 2 smulkūs kaulų fragmentai.

Lentainių piliakalnio viršutinė gyvenvietė (Kauno r., A. Žalnieriaus tyrinėjimai).

Gyvenvietėje rasta 18 kaulų ir jų fragmentų. Nustatyti galvijui (4 fragmentai, MIS–1), aviai / ožkai (petikaulio fragmentas), arkliui (pirštakaulis) bei kiaulei (3 fragmentai, MIS–1) priklausę kaulai. Taip pat rastas tauro / stumbro pirštakaulis bei kiškio šlaunikaulis. Dar 7 fragmentų nustatyti nepavyko.

Platonių senovės gyvenvietė (Joniškio r., E. Vasiliausko tyrinėjimai)

Iš 25 rastų kaulų fragmentų galvijui buvo priskirti 5 (MIS–1), po 1 kaulo fragmentą priskirta aviai / ožkai ir kiaulei, arkliui priklausė 3 kaulų dalys (MIS–1). Mėsėdžiui gyvūnui bu-

vo priskirtas kaklo slankstelio fragmentas. Dar 15 smulkių kaulų fragmentų tiksliau nustatyti nepavyko.

KAPINYNAI

2003 m.

Vaitkūnų senkapis (Utenos r., D. Riboko tyrinėjimai).

Rasti 4 kaulų fragmentai priklausė galvijui, aviai / ožkai, paukščiui ir mėsėdžiui gyvūnui.

MIESTAI, PILYS

1991 m.

Anykščių senamiestis (G. Zabielos tyrinėjimai).

Iš 70 kaulų fragmentų galvijui priskirta 51 vnt. (MIS–12, amžius: 24–30 mėn. – 2 individai, 36–42 mėn. – 5 individai, 42–48 mėn. – 1 individas). Avims / ožkoms priskirta 13 kaulų fragmentų (MIS–3), kiaulėms – 2 kaulai (MIS–2) ir arkliui – 4 kaulų fragmentai.

2003 m.

Anykščiai, A. Baranausko a. 7 (G. Zabielos tyrinėjimai).

A O2 AB 7. Rasti 25 kaulų fragmentai priklausė naminiams gyvuliams: galvijui – 4 vnt. (MIS–1), aviai / ožkai – 7 vnt. (MIS–1), kiaulei – 5 vnt., arkliui – 2 vnt. (MIS–1). 8 smulkūs kaulų fragmentai liko neidentifikuoti. Taip pat rastas ir paukščio petikaulio nedidelis fragmentas.

Anykščiai, Sinagogos g. (D. Riboko tyrinėjimai).

Iš viso surinkti 108 kaulai bei jų fragmentai. Jie priskirti dviem gyvulių rūšims: galvijui (66 vnt., MIS–2) ir aviai / ožkai (6 vnt., MIS–1). Dar 36 smulkių kaulų fragmentų nustatyti nepavyko.

Anykščiai, Vilniaus g., aikštelė tarp 15 ir 19 namų (G. Zabielos tyrinėjimai).

Šurfas 3. Šurfe rasti galvijui priklausantys kaulai (18 fragmentų), taip pat paukščiui priklausantis 1 kaulas bei 22 šonkaulių ir 42 smulkūs kaulų fragmentai.

Kėdainiai, Senjorų namas (Radvilų g. 21) (A. Juknevičiaus tyrinėjimai).

Perkasa 1, kiemo sluoksnis, 44–46 cm. Rasti 94 kaulai bei jų fragmentai. Iš jų 32 priklausė galvijui (MIS–3, vieno individo amžius neviršijo 36–42 mėn., kito individo amžius daugiau nei 24–28 mėn.). Kiaulei priskirti 4 kaulai (MIS–2), aviai – 1 kaulas. Dar 9 kaulų gyvūno rūšis nenustatyta. Taip pat nepavyko nustatyti 48 smulkių fragmentų.

Klaipėda, Jūros g. 23 (R. Bračiulienės tyrinėjimai).

Plotas 1, kv. G–H/7–8, 0,5m. Iškasti 103 kaulai, kurių didžioji dalis priklausė arkliams – 69 vnt. (MIS–4), 7 kaulų fragmentai priskirti avims / ožkoms (MIS–2), 6 (iš jų 4 kaukolės) – šunims (MIS–4). Kiaulei priklausė 2 dantys ir slankstelis (MIS–1), galvijui galima buvo priskirti vos 3 kaulų fragmentus (MIS–1). 15 smulkių kaulų fragmentų nepavyko priskirti konkrečiai gyvūno rūšiai.

Utena, Kauno g. (D. Riboko tyrinėjimai).

Iš viso rasti 128 kaulai ir jų fragmentai. Didžioji jų dalį priklausė galvijui – 80 vnt. (MIS–4), aviai / ožkai – 12 vnt. (MIS–2), kiaulei – 10 vnt. (MIS–2), arkliui – 6 fragmentai (MIS–2). Dar 5 kaulai priskirti paukščiams. 15 smulkių fragmentų nustatyti nepavyko.

Utena, Rinkos a. 9 (D. Riboko tyrinėjimai).

Iš 22 kaulų fragmentų 14 buvo priskirta galvijui (MIS–2), 3 – aviai / ožkai. 5 smulkių fragmentų nustatyti nepavyko.

Utena, Utenio a. (D. Riboko tyrinėjimai).

Utenio a. 1. Iš 107 rastų kaulų fragmentų dauguma priklausė galvijui (68 vnt.).

Utenio a. 3. Rasti 99 kaulai ir jų fragmentai priklausė 3 gyvulių rūšims: galvijui (58 vnt., MIS–2), aviai / ožkai (26 vnt., MIS–3), kiaulei (3 fragmentai, MIS–1). 12 smulkių fragmentų nustatyti nepavyko.

Utenio a. 5. Rasti 65 kaulai ir jų fragmentai priklausė: galvijui – 33 vnt. (MIS–2), aviai / ožkai – 4 vnt., paukščiui – 1 kaulo fragmentas. 27 smulkių fragmentų nustatyti nepavyko.

Utenio a. 6. Rasti 26 kaulų fragmentai priklausė dviems gyvulių rūšims: galvijui (7 vnt.) ir aviai / ožkai (15 vnt.). 4 smulkių fragmentų nustatyti nepavyko.

Utenio a. 7. Iš 80 kaulų 44 fragmentai priskirti galvijui (MIS–2), 3 – aviai / ožkai ir 3 kiaulei. 30 smulkių kaulų fragmentų nustatyti nepavyko.

Utenio a. 7. Iš 37 kaulų fragmentų galvijui priklausė 15 vnt., aviai / ožkai – 14 vnt. (MIS–2), kiaulei – 3 vnt. Nenustatyti 5 smulkūs fragmentai.

Utenio a. 9. Iš 46 rastų kaulų fragmentų galvijui priskirta 19 vnt., aviai / ožkai – 11 vnt. Dar 2 kaulai priklausė paukščiui.

Utenio a. 11. Iš 24 kaulų fragmentų galvijui priklausė 16 vnt. (MIS–2), aviai / ožkai – 3 vnt., arkliui – 1 kaulas. Vienas fragmentas buvo paukščio.

Utenio a. 11. Iš 26 kaulų fragmentų 22 priklausė galvijui, 4 – aviai / ožkai.

Utenio a. 13. Iš 40 kaulų bei jų fragmentų galvijui priskirta 20 vnt., aviai / ožkai – 1 vnt. Rastas ir vienas paukščio kaulo fragmentas.

Vilnius, Klaipėdos g. 7a (V. Kliaugaitės tyrinėjimai).

Šurfas 1, iki 70 cm. Iš 32 rastų kaulų 19 buvo galvijo (MIS–2), likusiųjų 13 rūšinės priklausomybės nustatyti nepavyko.

Ūkinė duobė. Iš 31 kaulo ir jo fragmento galvijui priklausė 8 (MIS–1), 1 aviai / ožkai, 2 kiaulei (MIS–1), dar 20 smulkių fragmentų rūšinės priklausomybės nustatyti nepavyko.

Šurfas 3, pilkas apatinis sluoksnis. Iš surinktų 108 kaulų galvijui priklausė 65 fragmentai, aviai / ožkai – 6, kiaulei – 8, arkliui bei šuniui – po 1 kaulo fragmentą. 27 smulkių kaulų fragmentų nepavyko priskirti konkrečiai gyvūno rūšiai.

Šurfas 4, juodas apatinis sluoksnis. Iš 9 rastų kaulų 4 buvo priskirti galvijui (MIS–1), 2 – kiaulei (MIS–1), 1 stirnai. 2 šonkaulių fragmentų rūšis nenustatyta.

Šurfas 4, akmenų lygyje (1,4–1,7 m). Iš 10 kaulų 6 priklausė galvijui (MIS–1), 2 kiaulei (MIS–1). Taip rasta šuns kaukolė ir smulkus nenustatytos gyvūno rūšies šlaunikaulio fragmentas.

Nuo 1,7 m. Iš viso surinkti 77 kaulai ir jų fragmentai. Didžiąją dalį sudarė galvijų skeleto dalys – 41 fragmentas (58,6%, MIS–3). Likusi kaulų dalis priskirta: arkliui – 4 fragmentai (MIS–1), aviai / ožkai ir kiaulei – po 3 fragmentus (po 1 individą), šuniui ir taurui / stumbrui – po 2 fragmentus (po 1 individą).

Šurfas 5, maišytas sluoksnis (juoda žemė, smėlis) (1,78–2,10 m). Ištirti 14 kaulų ir jų fragmentų priklausė dviems galvijams.

Juodas sluoksnis. Ištirti 768 kaulai, iš kurių didžioji dalis, 514 vnt. (77,5% visų, arba 96,7% visų nustatytų kaulų), buvo galvijų kaulai. Surinkti fragmentai priklausė mažiausiai 36 individams. Vertėtų pastebėti, kad net 141 iš jų buvo beveik sveiki apatiniai žandikauliai ar stambios jų dalys, taip pat daug – 176 – pasitaikė kaukolių bei 120 pėdų bei plaštakų fragmentų. Minėtos skeleto dalys yra galvijų skerdimo atliekos. Likusieji kaulai priklausė aviai / ožkai (3 fragmentai, MIS–1), kiaulei (9 fragmentai, MIS–2), arkliui (3 apatinio žandikaulio fragmentai, MIS–1) ir briedžiui (blauzdikaulis). Konkrečiai gyvūno rūšiai liko nepriskirti 238 smulkūs, daugiausiai kaukolių fragmentai. Galima manyti, kad dauguma jų priklausė galvijams.

Šurfas 6, iki 1,5 m, iki II betoninės dangos. Visi 5 kaulų fragmentai skirtini 1 galvijui.

Šviesusis, paskutinis sluoksnis (smėlis ir juoda žemė). Iš 19 kaulų 6 priklausė galvijui (MIS–1), 2 buvo avies / ožkos (MIS–1), 3 kiaulės (MIS–1), 4 arklio (MIS–1), 2 briedžio (MIS–1), dar 2 kaulų fragmentų gyvūno rūšies nustatyti nepavyko.

Juodas apatinis sluoksnis. Iš 6 kaulų galvijui priklausė 3 (MIS–1), 2 ragai priskirti vienam ožiui, 1 kaklo slankstelis – arkliui.

Šurfas 8, juodas apatinis sluoksnis. Iš 8 kaulų galvijui priklausė 7 (MIS–2), 1 buvo avies / ožkos.

Vilnius, Pylimo g. 7a (L. Kvizikevičiaus tyrinėjimai).

Apatinis kultūrinis sluoksnis. Ištirti 75 kaulai ir jų fragmentai, iš kurių 49 vnt. (MIS–3) galvijo, 6 vnt. (MIS–2) avies / ožkos. Nepavyko nustatyti 14 įvairių skeleto kaulų fragmentų.

Perkasa I, viršutinis kultūrinis sluoksnis. Ištirti 43 kaulų fragmentai, iš kurių galvijui priskirti 24 (MIS–2), aviai / ožkai – 4 kaulai bei ragas (MIS–1), kiaulei – 2 šlaunikaulių fragmentai (MIS–1). 7 smulkių kaulų fragmentų nustatyti nepavyko.

PV namų pamatai, prieš įžemį. Iš 30 kaulų fragmentų 12 priskirta galvijui (MIS–1), 3 kiaulei (MIS–1). Nepavyko nustatyti 15 įvairių skeleto kaulų fragmentų.

Vilnius, Subačiaus g. 15 (L. Kvizikevičiaus tyrinėjimai).

Iš 13 kaulų fragmentų 9 priskirti galvijui (MIS–1), 1 kiaulei. Taip pat rasti nenustatytos rūšies 3 šonkaulių fragmentai.

Vilnius, Šiltadaržio g. 4 (V. Steponaičio tyrinėjimai).

Šurfas 1. Iš 4 fragmentų pavyko nustatyti avies / ožkos alkūnkaulio fragmentą.

Šurfas 2. Iš 40 rastų kaulų fragmentų pavyko nustatyti 9, priklausiusius galvijui (MIS–1), 5 buvusius avies / ožkos (MIS–2), 3 – kiaulės (MIS–2). Konkrečiai gyvūno rūšiai priskirti nepavyko 22 smulkių kaulų fragmentų. 1 kaulo fragmentas priskirtas paukščiui.

Šurfas 3. Iš 5 kaulų fragmentų 3 priskirti galvijui (MIS–1), 2 – kiaulei (MIS–1).

Šurfas 4. Rasta 11 kaulų fragmentų. Iš jų 9 buvo galvijo (MIS–3), 2 – avies / ožkos (MIS–1).

Šurfas 5. Rasta 16 kaulų fragmentų. Iš jų 8 – galvijo (MIS–1), 3 – kiaulės (MIS–1), 5 – nenustatyti smulkūs kaulų fragmentai.

Šurfas 6. Iš 4 rastų kaulų fragmentų 1 buvo avies / ožkos, 2 nenustatytos rūšies smulkūs fragmentai ir 1 paukščio kaulas.

Žagarė, Miesto a. 14 (E. Vasiliausko tyrinėjimai).

Šurfas 1, 105 cm. Rasta po 1 briedžio ir avies / ožkos kaulo fragmentą.

106 cm. Galvijo petikaulio fragmentas.

Kv. 27–18, 100–110 cm. Galvijo plaštaka.

Kv. 9–10, 30 cm. Galvijo mentės fragmentas.

Kv. 3–4, 75 cm. Nustatyta po vieną galvijo ir kiaulės / šerno danties fragmentą.

Kv. 5–6, 80 cm. Rasti 3 kaulų fragmentai priskirti galvijui (MIS–1), ilties fragmentas – kiaulei / šernui.

Kv. 27–28, 140–145 cm. Galvijo apatinio žandikaulio fragmentas.

2004 m.

Joniškis, Žagarės g. 3 (E. Vasiliausko tyrinėjimai).

Šurfas 2, 40–110 cm. Aptikti 8 kaulų fragmentai priskirti: galvijui – 5 vnt. (MIS–2), 1 aviai / ožkai, 2 šonkaulių fragmentų gyvūno rūšis nenustatyta. Rasti ir 8 paukščių kaulai.

Joniškis, Žagarės g. 4–6 (E. Vasiliausko tyrinėjimai).

Kv. 4–7, 80 cm. Nenustatytos rūšies 3 šonkaulių fragmentai, 1 paukščio kaulas.

Kv. 5–7, 60 cm. Galvijo pirštakaulis, nenustatytos rūšies 1 šonkaulio fragmentas.

Kv. 5–7, 100 cm. Nenustatytos rūšies 2 mentės, 2 šonkaulių fragmentai.

Šurfas 1, P dalis, 120 cm. Nenustatytos rūšies 1 šonkaulio fragmentas.

130 cm. Arklio riešo kaulas.

110–140 cm. Nenustatytos rūšies 2 šonkaulių fragmentai.

R sienelė, 116 cm. Iš 6 kaulų fragmentų galvijui 4 priklausė (MIS–1), 2 šonkaulių fragmentų gyvūno rūšis nenustatyta.

95–110 cm. 2 galvijo kaulų fragmentai (MIS–1) ir 1 paukščio kaulas.

Š dalis, 140–180 cm. Nenustatytos rūšies 1 šonkaulio fragmentas.

40–60 cm. Iš 7 fragmentų kiaulei priskirti 2 (MIS–1), 1 paukščiui, 5 nenustatyti smulkūs fragmentai.

Šurfas 2, 130 cm. Nenustatytos rūšies 1 šonkaulio fragmentas.

60 cm. Rastas 1 galvijo ir 2 nenustatytos rūšies smulkūs kaulų fragmentai.

67 cm. Iš 8 kaulų ir jų fragmentų galvijui priklausė 6 vnt. (MIS–1), aviai / ožkai – 1 vnt. Rastas ir nenustatytos rūšies 1 šonkaulio fragmentas.

35–45 cm. Rasta po vieną galvijo, kiaulės ir nenustatytos rūšies kaulo fragmentą.

Kernavė, Gedimino g. 1 (D. Vaičiūnienės tyrinėjimai).

Iš viso buvo surinkti 443 kaulai ir jų fragmentai. Iš jų galvijams buvo priskirti 132 vnt. (MIS–7), avims / ožkoms – 7 vnt. (MIS–3), arkliams – 15 vnt. (MIS–2), kiaulėms – 121 vnt. (MIS–11), taurams / stumbrams – 3 vnt. (MIS–2), elniui – 4 vnt. (MIS–1). Konkrečiai gyvūno rūšiai nepavyko priskirti 160 smulkių kaulų fragmentų.

Plotas 2, duobė. Iš 15 kaulų ir jų fragmentų 6 buvo priskirti galvijui (MIS–2), 3 arkliui (MIS–1), aviai / ožkai ir kiaulei po 1 kaulo fragmentą. Dar 4 smulkių fragmentų identifikuoti nepavyko.

Vilnius, Šiltadaržio g. 4 (V. Steponaičio tyrinėjimai).

Ištirti 582 kaulai bei jų fragmentai. Galvijui priskirti 237 vnt. (49,7%, MIS–9), ožkai / ožiui priskirta 11 ragų, aviai / ožkai – 25 kaulų fragmentai (iš viso smulkiųjų raguočių – 7,5%, MIS–9), kiaulei – taip pat 25 (5,2%, MIS–3), kiškiui – 4 kaulai (0,8%, MIS–1). Nepavyko nustatyti 103 smulkių kaulų fragmentų bei 2 paukščiui priskirtų kaulų.

PRELIMINARY RESULTS OF THE ANALYSES OF THE OSTEOLOGICAL MATERIAL

In 2004, about 4500 animal bones from different archaeological sites dated to the Stone Age, the Bronze Age, the Iron Age, the Middle Ages and the New Ages were investigated in Osteology laboratory belonging to the Anatomy and Physiology department of LVA. The bone material excavated during the archaeological expeditions is stored in the depots of the Osteology laboratory of the LVA.